

■ Vinterbyggen fik ikke fanebladbeskyttelse på grund af regn. I stedet er det så blevet til en aksbeskyttende sprøjtning af vinterbyggen. Dermed er vinterbyggen færdigbehandlet og står nu ualmindelig flot.

■ Regnen har generelt generet svampesprøjtningerne i vintersæden. Men smittetrykket har heller ikke været så kraftigt.

■ Udvikling af aks og kerne tegner i øjeblikket helt optimalt. Fotos: Ole Hjelm

Regnen har gjort underværker ved afgrøderne

Især på FirstFarms landbrug i Slovakiet står afgrøderne her i juni godt. På den nordlige farm i Tjekkiet blev det lidt for tørt i foråret. – Men det kan være svært ikke at blive begejstret i denne frodige tid, fastslår markchef Ole Hjelm.

Af **Jørgen P. Jensen**

40 41 76 84 - jppj@effektivtlandbrug.dk

I sidste føljeton-artikel med Ole Hjelm, der er markchef på FirstFarms landbrug i Tjekkiet og Slovakiet, var det april – og ligesom i Danmark var det tørt, koldt og blæsende.

- Vi begyndte at frygte en tidlig tørke, fortæller han her i starten af en frodig juni.

- Men så kom der regn. I løbet af et par dage i maj fik vi over 50 mm nedbør, og det fortsatte. Men det var nok i sidste øjeblik og lige tilpas, vurderer han.

Regnen har tydeligvis gjort underværker ved afgrøderne.

Regn generede

- Vinterbyggen har hele foråret været mindst en uge bagud. Men efter regnen er den nu fuldt gennemskrevet og helt med.

Regnen har dog generet sprøjteopgaverne, så vinterbyggen ikke

fik den planlagte cerone-behandling.

- Vi måtte simpelthen undlade fanebladssprøjtningen, som skulle have haft ceronen med, fortæller Ole Hjelm.

I stedet er det så blevet til en aksbe-

skyttende sprøjtning af vinterbyggen, hvilket ellers normalt ikke laves.

Dermed er vinterbyggen færdigbehandlet og står nu ualmindelig flot.

Flotte afgrøder i syd

Faktisk må Ole Hjelm konkludere, at han nok aldrig har oplevet så perfekte afgrøder som de nuværende – og det i et perfekt arbejdsmæssigt forår.

- Vi har kunnet gøde til tiden og – stort set – sprøjtet til tiden. Så blev det koldt – hvilket hernede er mellem 8 og 20 grader – og det giver rolig vækst.

Især på den sydligste af FirstFarms to landbrug, Gabcikovo-farmen i Slovakiet, ser afgrøderne godt ud, og forventningerne til høst er høje.

- Det er faktisk svært at få hænderne ned i denne frodige tid, smiler Ole Hjelm.

- Derimod nåede det at blive for tørt på vores nordligste farm, Granero i Tjekkiet, og afgrøderne har taget skade – i hvert fald vinterrapsen.

- Hvede og vinterbyg ser bedre ud og kan måske nå at rette sig helt.

Pløjer mod mus

Ukrudtssprøjtninger har haft en rimelig effekt i år.

- Det var lidt tørt omkring sprøjtetidspunktet, og vi skulle lidt op i dosering. På vores sydlige farm har vi pløjet en del marker i år, og det giver normalt mere rene marker i foråret.

- Men på den nordlige farm har pløjning ikke haft samme effekt, da ukrudtstrykket er stort.

Ole Hjelm oplever generelt en positiv effekt af den pløjning, som foretages i disse år – alene for at få bugt med en enorm plage af markmus.

- I mange år har der ikke været pløjet, og vi får nok kørt med for tunge maskiner. Så nu ser vi en god virkning af at få jorden vendt og luftet op.

Cirka 60 procent af markarealet blev sidste år pløjet på den nordlige Granero-farm i Tjekkiet som led i musebekæmpelsen.

- Men når museplagen er næsten overstået, så skal flere arealer dyrkes pløjefrit med kun jordbehandling af en disc-harve og en dybdeharve, slutter Ole Hjelm.

■ - I løbet af et par dage i maj fik vi over 50 mm nedbør, og det fortsatte. Men det var nok i sidste øjeblik og lige tilpas, vurderer Ole Hjelm, der er godt tilfreds med afgrødernes tilstand netop nu.

GLOBAL FARMING

Kontakt: Jørgen P. Jensen
 jpjensen@effektivtlandbrug.dk
 40 41 76 84

■ Beslutningen er taget: Raps er for arbejdskrævende og skal ud af sædskiftet hos FirstFarms. Fotos: Ole Hjelm

Nødvendigt at insektsprøjte vinterrapsen op til ni gange i år

Invasion af rapsjordlopper i efteråret og nu skulpesnudebiller i foråret har givet markfolkene ekstrem travlhed med marksprøjtning. – Så nu er beslutningen taget, siger Ole Hjelm og tager al raps ud af sædskiftet.

Af Jørgen P. Jensen

40 41 76 84 - jpj@effektivtlandbrug.dk

Selv om de to farme ligger i lande, der støder op til hinanden, er angreb af især insekter i vinterrapsen ret forskellig.

- På den sydlige Gabcokovo-farm i Slovakiet har vi sprøjtet fire gange med insekticid – to gange i efteråret og to gange i foråret. Men vi har kun haft behov for svampesprøjtning én gang – hvor vi normalt ellers svampesprøjter to gange i rapsen, fortæller Ole Hjelm, markchef på FirstFarms landbrug i Slovakiet og Tjekkiet.

- Men på den nordlige Granero-farm i Tjekkiet har vi i år insektsprøjtet vinterrapsen helt op til otte til ni gange – fire gange i efteråret og op til fem-seks gange i foråret.

Der er simpelthen så stort smittetryk af insekter i det sydlige Tjekkiet, at også nabofarmene oplever samme pres. Insekter er generelt et meget stort problem i området.

- Med et kontakt-insekticid har vi skullet sprøjte hver tredje dag. Med systemisk insekticid er det nok kun hver femte dag.

Venter mindre høst

I efteråret var der en ualmindelig kraftig invasion af rapsjordlopper, der var helt overvældende.

Resultatet er blevet, at der i nord i Tjekkiet er hele områder i vinterrapsmarkerne, som kan være ædt indvendig fra af rapsjordloppernes larver.

Her i forsommeren har det så været invasion af skulpesnudebiller, der skulle sprøjtes mod.

- Bekæmpelsestærsklen er fire til fem snudebiller i vores fælder. Men vi fangede 40 – 50 biller i fælderne – helt overvældende. Og de kom igen og igen.

- Vi har nu nedjusteret vores forventninger til udbyttet i rapsen til 2,5 t/ha mod tidligere 3,5 t/ha på grund af dette, fastslår Ole Hjelm.

Omvendt står raps over forventning i syd i Slovakiet, og her er forventningen nu omkring 4,0 t/ha.

Ud med raps

Derfor er beslutningen nu taget: Ud af sædskiftet med vinterrapsen.

- Egentligt havde vi valgt en længere

glidende overgang i sædskiftet fra raps til solsikker. Og solsikker skal have et år mere i sædskiftet end raps – minimum fire år mellem solsikker i samme mark.

- Men nu tager vi rapsen ud hurtigst muligt og går på det fulde areal – 220 hektar med solsikker – fra 2023.

Fordelen med solsikker er også, at de kan lade efterafgrøder stå til foråret samtidig med bedre tid til etablering af efterafgrøden i den travle sommertid.

Om foråret bliver der så kørt gylle direkte på den overvintrede efterafgrøde med en disc-nedfælder, hvilket giver en sort jord og nedmuldning af efterafgrøden.

- Efter et par uger harves op til et løst såbed til såning, hvilket er nødvendigt til solsikker.

Så raps er snart forbi på FirstFarms landbrug i Tjekkiet.

- Vi bruger simpelthen for meget tid på raps. Men kommer rapsprisen højt op, eller bliver prisen på solsikke for lav, kan vi altid tage vinterrapsen ind igen, slutter Ole Hjelm.

■ Vedvarende regn har i perioder holdt marksprøjtningen hjemme på FirstFarms.

■ - Når museplagen er næsten overstået, så skal flere arealer dyrkes pløjefrit med kun jordbehandling af en disc-harve og en dybdeharve, fortæller Ole Hjelm.

■ Om foråret bliver der kørt gylle direkte på den overvintrede efterafgrøde med en disc-nedfælder, hvilket giver en sort jord og nedmuldning af efterafgrøden.

■ - Her ses større angreb af larver i vinterrapsen, oplyser Ole Hjelm.

Nu **Halm købes**
 Kontrakter på 1-3 år tilbydes
 eller partier fra lager.

Hele landet
 Mængder fra 100 tons

**Vi leverer til forarbejdning,
 kraftvarmeverker
 og foder**

Kontakt Søren Rasmussen tlf. 20740901 - sr@frandsbjerg.dk
 Tinna L. Christensen tlf. 22476717 - tlc@frandsbjerg.dk

Mariagervej 58B | DK-9500 Hobro | www.frandsbjerg.dk